

Abarth SP1000 (postavený 30. dubna 1968) s plnými homologacemi, a certifikáty Abarth Classiche. Roku 1969 skončil 2. ve třídě a 16. absolutně v Targa Florio. Litrový čtyřválec (103 k)

Bologna Bella Auto, Moto d'Epocha 2025

Italský svátek klasického motorismu si velmi brzy vybojoval renomé evropské podzimní jedničky. Všechno začalo roku 1983 v Padově uspořádáním regionální výstavy klasických vozů. Čtyřicátý ročník (2022) již měl premiéru na prestižním výstavišti v Boloni.

Letošní 43. ročník upevnil pozici italské Mekky motorismu „Motor Valley“, jako svorník části regionu Emilia-Romagna s automobilkami Ferrari, Maserati, Lamborghini, Pagani, Dallara, Ducati, de Tomaso, Stanguellini, drobnými dílnami, soutěžemi elegance, jedenácti muzei, devatenácti soukromými sbírkami a kvartetem závodních okruhů. Cílem organizace Motor Valley je propagovat motoristickou kulturu. Působí zde 16 500 firem zaměstnávajících 94 tisíc lidí a roční export má hodnotu 10,8 miliard eur.

Výstaviště Fiera Bolona znovu praskalo ve švech. Celkem 14 hal, exteriéry – 235 000 metrů čtverečních plochy pojalo přes pět tisíc vozidel. Také letos

rozdělili pro lepší orientaci prostory do čtyř „chodníků“: Klasický (výrobci, kluby, muzea), Automobilový (prodejci, renovace, garáže), Motocykly (analogie s automobily) a Náhradní díly (díly, modely, literatura, doplňky). Kromě prvního dne byl mezi halami celkem nával.

S ubíhajícími lety a mladšími návštěvníky se zájem kupujících soustřeďoval zejména na youngtimery. Proдало se jich hodně, ovšem za ceny, které byly o několik desítek procent nižší, někdy i přes polovinu, oproti nedávné době. To vysvětluje situaci s přítomným velmi malým počtem automobilů vyrobených před rokem 1940. Nad výdělkem zplakali prodejci náhradních dílů, jejich ceny se držely celkem vysoko. To se týkalo

Karosárna Savio postavila tento (jediný) prototyp Fiat Panda Freedom 4x4 (1987) podle nákresu designéra Paola Martina. Svět jej doposud neprávem nedocenil

i některé bohatě zastoupené literatury. Například francouzský prospekt „Světové úspěchy Renaultů Alpine v roce 1968“ stál 50 eur – a to je i přes nespornou zajímavost opravdu hodně. Jednoduše ubývá lidí ochotných se zavřít v garáži a svépomocí se pustit do renovace předmětu touhy vonícího benzínem. Mladí se to už ani nemají od koho z rodiny naučit. Na sdruženém stánku jsme potkali našeho ostříleného účastníka podobných podniků, který se, kvůli současné mizérii, přeorientoval na náhradní

Lancia Flaminia Zagato (1962) byla určena pro Targa Florio téhož roku. Podařilo se najít originál. Nyní dostává původní podobu. Výrazný podíl tehdy ležel na bedrech Gilberta Colomba, jehož GILCO dodávalo bezpečnostní rámy z ohýbaných chromolybdenových trubek většině italských výrobců závodních aut

Enda Hillová z britského konzulátu v Bavorsku si roku 1953 objednala tento jedinečně obléknutý Fiat 1100/103 u karosáře Wendler z Reutlingenu

Sbírka spiderů Osella: žlutý (PA 5 z roku 1977, dvoulitrový motor BMW M12); modrý (PA 9/90 z roku 1986, dvoulitrový motor BMW M12); a bílý (jeden ze tří postavených PA/N z roku 1990; třílitrový motor Alfa Romeo)

Jaká by to byla italská výstava, kdyby chyběl Fiat 500 N Jolly Ghia (1959) (upozorňujeme na americké provedení světlometů)

Fiat Balilla 508 Sport Coppa d'Oro (1934) s novým motorem. Vůz má homologaci FIVA pro podniky typu Mille Miglia

Ozdobou každé Mille Milia bývá aerodynamický dvoumístný Fiat Balilla 508 S (1936). Továrna jich postavila téměř sto ve dvou generacích lišících se motorem (nejprve SV, pak OHV). Dnes jich existuje asi pětina

díly a výbavu klasických sportovních vozů Alfa Romeo a Lancia.

Navzdory popsanému je platonický zájem o motorismus obrovský. Boloňa je známá lukulskými hody – ukázkami zejména italských automobilů i motocyklů, prací známých i neznámých karosářů postavených v jediném kusu. Chlubí se zde různá muzea, značkové kluby i prodejci. Stánky nejsou nijak pompézní, o to zajímavější nabídku zde najdeme. Kromě toho nachystal pořadatel pádná lákadla – ústřední výstavu „75 : 1“, což dešifrováno znamenalo „75 let výročí monopostů F1“. Pestrý

výběr obsahoval historický průřez vozů mistrů světa i méně známých italských značek. Šestnáct formulí shlukli do centrální dvorany, stejný počet rozestých po různých stáncích. Kromě toho nejméně dvacítka dalších formulí (Indy, Italia, Abarth, Junior, F2). Silnou a obdivovanou skupinu tvořily vozy zápolící v původní Mille Miglia, velmi populárních automobilových soutěžích a také sportovní prototypy.

Celoitalský klub historických vozidel (ASI) se blýskl nejstarším motorem s vnitřním spalováním. Vymysleli a sestrojili jej v toskánském městě Lucca nedaleko Pisy.

Pinarina, respektive jeho designér Adriano Rabbone, je autorem tvarů velmi vzácného kupé na šasi Fiat 1400, které bylo první poválečnou konstrukcí automobilky, mimo jiné prvním typem s celokovovou samonosnou karoserií

Sunbeam Hurrington Le Mans, jeden z 250 postavených. Motor 1,6litru

Kabriolet Lancia

McLaren Elva M1A (1965) podvozek č. 4. V klasifikaci FIA HPT s ním závodil Ludwig Heimrath

De Tomaso F1 (1961) ve stavu, jak s ním ve stáji Scuderia Sette Colli závodili Roberto Lippi a Giovanni Alberti. Monopost je kompletní, atestovaný

Málo známá Formule Junior Volpini (1958) v původním stavu po repasi motoru, koly Borrani a s novým pneu Pirelli nabízeli za 49 tisíc eur

Fiat Topolino Barcheta, původně imatrikulován v Boloni s úplnou certifikací Fiat Heritage. Motor 0,75litru ladil Bialbero Marino

Vynález pánů Eugenia Barsantiho a inženýra Felice Matteucciho (1853) opravdu fungoval. Přesvědčil se o tom tým složený z florentinských expertů z Galileova muzea, Accademia dei Georgofili (Zemědělské akademie s 12 tisíci rukopisy a 70 tisíci svazky z let 1753–1911, založené roku 1753), a Observatoře Ximenian, kteří objevili jeho výkresy a v ASI, pobočce ve Florencii, se roku 2022 rozhodli o prozkoumání a znovupostavení motoru. Práce zabraly 5000 hodin, ale stálo to za to. V Museu

Galileo repliku 11. ledna 2025 oficiálně nastartovali. Kluby ASI vystavující pod souhrnnými křídly „ASI Village“ se chlubily dalšími klenoty.

Jinde se nenápadně ukrýval první automobil postavený v Itálii a první auto registrované v Boloni. Hovoříme o Chizzolini Vettura (1897) s dvouválcem De Dion Bouton 211 cm³ (1,75 k), 12 km/h. Bylo dítkem čtyř bratří Carla, Emilia, Vittoria a Angela Chizzoliniů z dílny v Brescii. Nebo šasi č. 3 Alfa Romeo F1 184 T (1984)

z karbonu s přeplňovaným motorem (670 k) v italském livreji Benetton. V jeho kokpitu bojovali Eddie Cheever a Riccardo Patrese. Vyznavači dvoukolových strojů si užívali výstavu „Two-Stroke Made in Atessa“. Na ploše 600 m² defilovalo 38 většinou závodních motocyklů z továrny Honda ve městě Atessa. Některé z nich, jako NS 125 R Adriatico, bylo tak mimořádných, že je exportovali do Japonska. Mezi italskými Hondami se neztratilo náradí vítězů Velkých cen RS 125 GP (Cecchinello),

Vzácné setkání s jediným postaveným plážovým Zagatem Bikini 500 (1965), z něhož se těšili návštěvníci Turínského autosalonu roku 1965. Designérem byl Ing. Luigi Piatti, donátorem šasi Fiat 500 Giardiniera

Turín 1972 zažil debut prototypu Samas Yeti 6x6. Lehký terénní vůz poháněl motor z Fiatu 127. Verze Yeti 6x6 stavěli v malých počtech v roce 1973, Yeti 903 4x4 v období 1973–1974

Ermini 1100 Sport Internazionale (1952) s karoserií Motto, šasi č. 055352 modifikoval Gilco. Celkem vznikly tři identické stroje. Bojovaly v Mille Miglia a Targa Florio (1952), Coppa d'Oro delle Golomiti (1953). Motor 1096 cm³ (88 k) se dvěma horizontálními webery si vzal do práce Ermini

Alfa Romeo Scarabeo (1966) vychází ze šasi „Tipo 33“, jak je připravila milánská závodní divize Autodelta. Řadový čtyřválec 1570 cm³ (115 k) dovozoval dosáhnout rychlosti až 200 km/h. Karoserii dodala karosárna OSI. Scarabeo obdivovala Paříž 1966. Vzadu Abarth 750 Record (Turín 1956) ze skicáře Nuccia Bertone

Bocar XP-4 přijel až z coloradského Denveru. Návrhář kuchyně a amatérský závodník Bob Carnes (= Bocar) postavil v letech několik sportovních vozů, s nimiž i závodil. Nejprve, asi roku 1950, modifikoval spider Porsche 550, pak se přes další kusovky dostal k pěti XP-4 s Chevy V8 4,84 a 5,36litru, finalizoval sérii prý patnácti vozů XP-5 (1959–1961). Podle některých pramenů se spekuluje o osmi řadách celkem asi čtyř desítek vozů

RC213V (Zarco), NSR 250 a 500 (Biaggi a Gardner), RC211V (Hayden). Nezapadly ani motokrosová a dakarská speciály, ani stroje pro běžné ježdění. Mezi další Japonce patřil sportovní symbol, kupé Honda NSX (výročí 35 let) v kontrastu s domácí premiérou šesté generace Toyota RAV, které se

Šedesáté výročí letos slaví Lancia Fulvia Sport s nezaměnitelnými tvary designéra Ercole Spada zhmotněnými karosárnou Zagato

celosvětově prodalo přes 15 milionů, z toho 2,5 milionů v Evropě. Německé národní automobilové muzeum & Loh Collection se pochlubilo monoposty F1, ale i okruhovými ikonami Mercedes-Benz CLK-CTR a BMW M1 Procar. Italská větev nadnárodní chobotnice Stellantis, respektive její turínský Přístav „HUB“ má do čeho šáhnout. Vybral Fiat-Abarth 750 Record (1956), experimentální sportovní vůz s motorem vzadu – Alfa Romeo Scarabeo 1600 a brilantní závodní barchettu Lancia D25 (1955). Mezi italskými plnokrevníky potkáváme výjimečné

Funkční novostavba motoru Barsanti & Matteucci (originál pocházel z roku 1853)

vozy, které ze současných dílen s ještě nezaschlým lakem vstupují bez mezipřistání rovnou mezi klasiky. Máme na mysli značky Dallara, Lamborghini, Ferrari, Maserati, De Tomaso.

Každý si našel to své. Pro všechny platilo, že Itálie, to je radost ze života, dobrý vkus, kreativita, vybraná, leč mnohdy jednoduchá jídla, skvostná vína a vzorná melodie oper, motorů a karoserií.

Jiří a Zora Fialovi, Boloña (I)

Registro Fiat Italiano se pochlubil, mimo jiné, hned třemi monoposty: Cisitalia D-46 (1946), formulí Junior Stanguellini, „Delfino“, formulí Italia (1970) a formulí Abarth (1980)

Stanguellini Formula Junior (1960). Na výrobě stovky kusů v letech 1958–1960 spolupracoval Juan Manuel Fangio. Hlavními donátory komponentů byly Fiati 1100 a 1200. S vystavovaným vozem závodili v roce 1960 mexičtí bratři Pedro a Ricardo Rodriguezové